

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 39. Allatis Sanctorum monitis omninò consentanea sunt Regulæ
viginti novem, circa S. Communionem tradita ab Illustrissimo, pariterque
sapientissimo D. Guidone de Seve, Episcopo Atrebatensi, in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

si cibo minus est digna. Itaque monitum te velim, ne curvis promiscuè sacratissimi panis edendi potestatem facias; sed si illum sapienter largiri velis, uniuscuique animam diligenter explores. Nolim ulli sapius quam octavo quoque die porrigi, quem admodum suadet Augustinus, nisi forte quis tanto alimento præter alius egeat, aut tanta illius appetentiâ & fame teneatur, ut tantæ cupiditati res tantoperè concupita vix sine injuria denegari posse videatur. Reliqui decimo quinto quoque die, vel mense, cibo illo pascendi, monendique, ut si hoc convivio delectantur, aliquo pretio ac symbolo sibi redimentum meminerint, adducendi ad corrigendæ vitæ studium; accuratius denique docendi, si languori & desidie se dedant, minime commistendam, ut panem attrahant, nisi solis divinitus comparatum, qui in cupiditatibus expugnandis, domandoque animo, acriter & studiose laborent. Ad utrumque enim panem referendum illud Apostoli: qui non vult operari, non manducet, ne scilicet gratis panem comodat. Cuiusmodi verò, sine labore, ac dimicatione, pane hoc sanctissimo annuum pascere concessum est?

488 Cardinalis Caietanus 3. p. q. 80. a. 10. Circa quotidianam celebrationem nota Augustini (dicere debuit Ambrosii) verbum: sic vive, ut quotidie merearis accipere. Quoniam per sic vivere, intelligendum est, spirituales vitam sic vivere, ut quotidianâ Communionem semper augas. Alioquin non sic vivitur, ut quotidie mereamur accipere. Nam qui quotidie meretur accipere, debet quotidie sic esse dispositus, ut fructum Eucharistiæ (tam frequentis) percipiat. Fructus autem spiritualis huius cibi non est solum actualis refectio; sed augmentum gratiæ. Quoniam per totum tempus presentis vite sumus in statu augmenti. Propter quod crebrè vel quotidie celebrantes discunt in seipsis fructum præterite celebrationis, & secundum profectum vel defectum, proseguantur, vel à prosecutione desistant. Qui verò multis celebrationibus peractis ad altus virtutum non melius se habet quam antè, parum aut nihil proficit.

489 Ludovicus Granatenis conc. 2. in festo corp. Christi: postquam fideles ad frequentiore huius Sacramenti usum cum magna animi puritate & aviditate practicandum adhortatus est: Cum enim (inquit) ex Catholica fidei doctrina certi sciamus, innumeros esse huius divini Sacramenti effectus, atque virtutes, quibus animarum salus constituitur: nihil esse constat, quod magis ad hanc salutem retinendam & conservandam expediat, quam ad illud puro & religioso corde frequenter accedere. Verè enim ut corpora cibo, ita mentes nostræ hæc celesti alimentâ vivunt; nec modò vivunt, sed omnibus etiam virtutum & gratiarum opibus in dies augentur & cumuluntur. Addit tamen: Fratres, nemo credat, me ita ad frequentiore huius Sacramenti sumptionem hortari, ut non etiam illos perterrefaciendus putem, qui ad illud minus piè & religiose accedunt, sive illi Sacerdotes sint, sive non sint. Vadeo enim esse nonnullos, qui partim ex præscripta legum suarum necessitate, partim ex sola consuetudine... ad illud frequenter accedunt. Ut quidam ergo excitandi sunt, ne inmodico timore correpti ab hac sacra mensa recedant; ita alii perterrefaciendâ, ne indignè accedant.

Et conc. 1. Non ita fideles ad frequentiore huius Sacramenti usum adhortamur, ut non etiam illos officii sui admoneamus, hoc est quâ cordis & corporis puritate ad illud accedere debeant. Memorasse enim oportet scripturam esse: domum tuam decet sanctitudo. Et: iustitia & iudicium præparatio sedis tuæ. His itaque iustitiæ opibus domus ac sedes Dei ornanda est, & omnes ab ea vitiorum sordes eluende, quo dignum illi habitaculum præbeat.

Et conc. 4. Quotidianam huius Sacramenti per-

ceptionem... cum D. Augustino nec laudare (quia non rectè fieri potest) nec vituperare (quia etiam rectè fieri potest) debemus... Huius namque rei definitio prudentis Sacerdotis iudicio retinenda est. Is enim quid cuique pro ratione status, & conditionis, & virtutis suæ profectu expediat, discernere prudenter debet. Aliis enim variis, aliis frequentius sacra Communio concedenda est. Neque enim quia tantam sui conveniendi atque sumendi copiam Dominus fidelibus concessit, idè minus reverenter ad illum accedere debent: quandoquidem ipse Dominus, qui in lege olim tantam à filiis Israël Sanctuario, atque Arca reverentiam exhiberi præcipiebat, nos in illis monebat, nos erudiebat, ut intelligeremus quâ animi summissione atque devotione ad illum accedere... deberemus, qui tantam soli umbræ atque figuræ reverentiam tribui volebat.

CAPUT XXXIX.

Allatis Sanctorum moniis omninò consentanea sunt Regule viginti novem, circa S. Communionem tradita ab Illustrissimo, pariterque sapientissimo D. Guidone de Seve, Episcopo Atrabateni, in suo Decreto de die 5. Augusti 1695.

Cum quidam Concionator anno 1694. & 1695. 490 laxius quàm par est de frequenti Communionem in Diocesi Atrabateni concionatus fuisset, nec ad palinodiam induci potuisset, Episcopus ille pastoralis zelo vigilantiaque celebratissimus, propositiones ipsius nimis laxas periculosasque iudicans, ne fidelibus forent in scandalum, sequentes illis opposuit regulas, quibus se conformarent Concionatores Confessarii que istius Dioceseos. Eas utpote sapientissimas utilissimasque vitium est hic inferere, in confirmationem eorum, quæ diximus cap. 36. & 37.

REGULA I.

Nimis exhortari non possumus Christianos, ut frequenter ad Communionem accedant; modò unâ eos exhortemur, ut non accedant nisi cum dispositionibus sanctis, quas ab iis postulat Ecclesia, quæque leguntur in SS. Patribus, & tam accuratè notantur à S. Francisco Salefio.

I I.

Ut liceat communicare frequenter, haud sufficit non esse in statu peccati mortalis, & Confessionem bonam fecisse: alioquin aliis dispositionibus opus non foret ad communicandum frequenter, quàm ad communicandum rarè.

I I I.

Sunt Christiani, qui è vitis emergunt, & virtutem exercere incipiunt. Sunt alii, qui proventiores sunt. Sunt & perfecti. Juxta diversos hos status, aut rarior, aut frequentior debet esse Communio.

I V.

Eucharistia pani comparatur. Qui in ardore febris sunt, panem non manducant. Qui à morbo convalescunt, sumunt modicum. Qui valetudine sunt integrè, ut cibo ordinario eo utuntur.

V.

S. Francisci Salefii sententia est, ad communicandum octavo quoque die, requiri ut quis neque peccatum habeat mortale, neque affectum ad ullum veniale; atque insuper ut magnum habeat communicandi desiderium. Et ista praxis esse debet sapientum Directorum, probè intelligentium ministerium suum.

V I.

Bonus Director frequentem Communionem 492 permittere non debet iis personis, quæ meliorem

dici partem transigere solent in se ornando, visitando, ambulando, se recreando, verbo quarum vita secularis est, & mundana tota, quarum etiam devotio tota consistit in exterioribus (quæ sibi præscripserunt) exercitiis ex consuetudine obeundis, vel oblidendis assidue Directoribus, quos colloquiis suis inutilibus fatigant, & à melioribus avocant.

V I I.

Nihilo magis eam permittere debet additis luxu, luxui, vaniloquio, qui non modicam vitam partem in otio consumentes, pro suaque facultate eleemosynas non erogantes, tam vacui sunt spiritu Dei, quam pleni spiritu mundi, tamen eos (quod satis difficile est) non iudicaret esse in statu peccati mortalis.

V I I I.

Est quoddam Christianorum genus, qui comparati aliis, in eminentiori perfectionis & sanctitatis gradu constitutis, vocari possunt imperfecti. Virtutem amore, vitium odio prosequuntur, ad perfectionem aspirant, mortalia peccata perhorrescunt, opera bona multa faciunt; sed labuntur frequenter in venialia, etiam crassiuscula, non ex affectu illis inherente, sed ex consuetudine quam contraxerunt, vel ex violenta quadam naturalique ad ea propensione, contra quam non satis fortiter decernant, & cui proinde non raro succumbunt. Tales consilio indigent boni Directoris, circa Communionis usum magis minusve frequentem. Ipsis Communio magni plerumque est admiculi, nonnunquam etiam magnæ necessitatis.

I X.

493 Christianum est, indignum se credere Communionem. Sed, absque aliis dispositionibus, nemo propterea Communionem dignus. Alioquin si qui olim postquam sese iuxta Apostoli præceptum probaverant, iusto iudicio contra se prolato, ab ea se separabant, poenitentiam peccatis suis promeritam amplexi, ex hoc evasissent digni. Ipsos proinde Ecclesia per tot annos (prout aliquando fiebat) ab ea segregare non debuisset. Sapientis ergo prudentisque Confessarii est discernere, num illud iudicium, quo seipsos Communionem indignos arbitrantur, ex reverentiæ & humilitatis sensu proveniat, an ex malo conscientie suæ statu.

X.

494 Christiani, qui primis Ecclesiæ sæculis in gravia labebantur peccata, aliquando annis decem, aliquando viginti à Communionem removebantur. Tamen usum istum Ecclesia modo non habeat, nec Confessarios ad eum servandum adstringat; non idem spiritus ipsius adversum est, quod aliquando per quadragesimam, aut etiam amplius, nonnulli Confessarii ipsos à Communionem separant, dum ad eam satis non videntur dispositi, quique olim ad septem, decem, quindecim & viginti annos ab ea, pro iisdem (quorum rei sunt) criminibus, fuissent absentis.

X I.

495 Intellectu difficile est, quod continuus Communionum relapsuumque in mortale circuitus, absque sacrilega Sacramentorum Poenitentiae & Eucharistiæ profanatione fieri possit. Jubebunturque, qui ejusmodi sunt, frequenter communicare? Potestne salubrius illis consilium dari, quam ut ad tempus à Communionem sese abstineant, quo ad eam dignius, quam antè, recipendam se disponant, salutisque suæ atque conscientie melius consulant?

X I I.

496 Eximium adversus tentationes antidotum est Eucharistiæ Sacramentum. Panis fortium dicitur, quia fortitudinem ad eas repellendas & superandas confert. In frequenter tamen accedentibus, fortitudinem aliquam esse supponit. Ad illud er-

go, qui tentationes viriliter oppugnant, ab eo vires recepturi frequenter accedant; sed qui sanctam consuetudinem iis solent infeliciter succumbere, probent seipsos antequam veniant; illi præsertim qui impudicitia succumbunt. Istud quippe vitium præ cæteris huic Sacramento oppositum est.

X I I I.

Non ergo tales sapiens Director ad frequentem 497 Communionem invitabit, sed eos qui viriliter stant, dæmonique, ne in cor intret, animosè obfistunt. Istis necessarius est panis cælestis, ut roborentur. Aliis necesse est prius ad poenitentiae remedium confugere, quam panem illum sumere. Quia prius curandi sunt, quam alendi. Sua itaque peccata amare flectant, priusquam gustent donum cælestis; fordesque suas tempore notabili eluant, antequam Sponsum amplectantur.

X I V.

Scripturam sacram allegare, ad fulciendam 498 praxim, ei quam proximè descripsimus adversam, Scripturam sacræ abuti est. Patribus autem, & Sanctis qui post ipsos hac super scripserunt, imponunt, qui eos istius præcos approbatores faciunt.

X V.

Nec bonus Director dicendus est, qui Com- 499 munionem frequentem injungit; nec malus, qui rariorem. Sed hac in re, ut & in quavis alia, bonum malumve Directorem facit praxis Ecclesiæ legibus conformis, vel difformis.

X V I.

Hac ratione non boni, sed mali Directores sunt, qui eos quos dirigunt à frequenti Communionem, absque causa, remouent; & qui eos imprudenter ab ea separatos volunt, absque discussione dispositionum, & profectus eorum in virtute. Mali quoque Directores, qui Communionem omnibus absque discrimine permittunt, serio non attentè ipsorum dispositionem, nec vitæ sanctitate, nec bono malove usu quem inde facturi sunt.

X V I I.

Eadem ratione pro sapientibus & prudentibus 500 Directoribus habendi sunt, qui juxta Ecclesiæ regulas, Patrumque & Sanctorum oracula, certi de frequentis Communionis fructu atque utilitate, & sancto usu, deque ardenti desiderio, quo D. N. Jesus Christus se nobis in hoc Sacramento unire desiderat, nihil prætermittunt, quo fideles, suæ directioni commissos, frequenti Communionem dignos efficiant; dumque gratiæ divinæ auxilio eas sanctitatis ac virtutis dispositiones acquisierint, quæ ad fructuosam Communionis frequentiam necessariae sunt, frequentem Communionem non solum ipsis permittunt, sed etiam suadent, ad eamque fortiter hortantur.

X V I I I.

Nec minus eo nomine censendi sunt, qui indignos ab ea remouent, & in ordine ad permitendam, consulendamve Communionem magis vel minus frequentem, attendunt ad majorem vel minorem virtutem eorum quos dirigunt, suamque ei praxim conformant.

X I X.

Expediret, quod peccatores, mortalium consuetudine, vel frequenti relapsu, vel occasionibus implicati, dum bonam Communionem Paschalem facere desiderant, ab ipso Quadragesimæ initio ad Poenitentiae Sacramentum accederent, accepturi à prudenti Confessario salutaria, congruaque consilia ad emendationem vitæ, ad profectum in virtute, comparisonemque dispositionum ad bonam sanctamque Communionem requisitarum.

X X.

Primævorum Christianorum quotidiana erat 501 Communionem; quia longè major sanctitas quam nostra. Siquis hoc sæculo sanctitate illis pares Director iudicet, idem ipsis beneficium indulgeat.

Est quia hoc rarum, idèdè facile non præsumendum. Moniales sanctissimæ, & maximè reformatæ, absque speciali licentia, non nisi bis, ter vè ad summum in hebdomada communicant. Et magis ille Sanctus, Bonaventura, in animarum directione, viisq; Domini tam excellentèr versatus, raras existimabat esse Laicos tam sanctos, quibus id liceret.

XXI.

503 Est gemitu dignum, esse Christianos tam paucos, qui ad frequentem Communionem dispositi sint. Nec minùs deplorandum, quòd homines imperfectissimi ad sacram mensam frequentissimè accedant. Male faciunt priores, quòd ad eam se per vitam sanctiorem non disponant; laudandi tamen, quòd, dum ejusmodi sunt, non nisi rarò ad eam accedant. Posteriores nullà ratione excusabiles sunt.

XXII.

Sunt qui octavo quoque die communicant, qui nec quater in anno communicare digni sunt. An non bonum foret illis consilium, ut rarius communicarent, donec melius dispositi forent?

XXIII.

504 Jure metuendum, ne dæmon à frequentiori Communionis usu deterreat animas qualdam ad eam optimè dispositas, sed nimium timiditas. An minùs metuendum, ne ad eam plurimas inducat pessimè dispositas?

XXIV.

505 Non omnes, quovis in statu, communicare debent frequenter; sed omnes satagere, ut in eo se statu, & tam sanctà dispositione constituent, quà id liceat. Itaque qui non communicant, nisi quater in anno, satagant sic vivere, ut octiduis singulis: qui octiduis singulis, ad primorum Christianorum sanctitatem assurgant, ut, quemadmodum illi, ad sacram mensam quotidie accedant.

XXV.

Major Jesu Christo honor nunquam defertur, quàm frequenter communicando, modò adit sanctitas ad id ab ipso & ab Ecclesia requisita. Isto dumtaxat sensu propositio illa est vera, omni alio falsa.

XXVI.

506 Charitas, sanctitatis origo, regula est Communionum. Vitæ tua sanctior est, purior, magis interna, magis à seculo aliena, quàm antè fuit? Ad sacram mensam frequentius accede. At si vita tua magis laxa sit, & dissipata, serià & attentà mente perpende, an non consultò rarius, quàm frequentius accederes, ut te melius disponeres. Non ergo fallere teipsum, sed ut securus de te, tuoque statu ferat judicium, sapientis Directoris exquire consilium.

XXVII.

At ubi Directorem illum sapientem invenies? Rarum illum tempore tuo dicebat S. Franciscus Salesius, & ad eò rarum, ut unus ex decem milibus eligendus foret. Minùsne rarus nostro hoc tempore? Inveniuntur tamen, nec difficulter cognoscuntur, dummodò de illis juxta Evangelicæ Apostolicæque Regulas discretionis judicium feratur.

XXVIII.

507 Amor (inquit sanctus hujus sæculi Episcopus) rarioris frequentiorisvè Communionis mensura est. Major vel minor charitas illius usum abstinentiamque plus vel minùs utilem facit. Laudandus Zachæus, laudandus Mathæus, qui Dominum in domos suas confidenter suscipiunt. Laudandus Centurio, laudandus S. Petrus, qui eum humiliter deprecantur, ut à se recedat.

XXIX.

Non minoris æstimat Augustinus eos, qui ex reverentia & humilitate aliquando abstinere à Com-

munionè, quàm qui ex sanctæ devotionis, seu fiducia & amoris affectu ad eam accedunt. Utraque hæc sententia optima est, utraque sanctissima. Si tamen fas esset decidere, quòd sibi decidendum Sanctus ille non censuit; posterior priori præferenda videretur.

508 Illa sunt Regulae laudatissimi illius totoque Orbe celeberrimi Episcopi, Sanctorum monitis & instructionibus capite præcedenti exhibitis planè conformes, nec divinissimi hujus Sacramenti dignitati, fructuosaque receptioni parum consulentes. Facile (cas legendo) colligere est, fideles per eas non detereri à frequenti Communionè, sed moneri de procuranda ad eam dispositione, quam Ecclesia, quam etiam tam divini Sacramenti sanctitas, à Christianis postulat. Utinam ad eam omnes taliter dispositi essent. Sed, ut idem Episcopus piè deplorat, unum è gravissimis Ecclesiæ malis est exiguus ardor, quo Christianorum pars magna ad Sacramenta accedit. O quàm longè distamus à felicibus illis sæculis, in quibus primorum Christianorum sanctitas ipsos Communionè quotidianà dignos reddebat! Hoc potenti subsidio superabant ipsi, nosque cum ipsis facile superemus tentationes vehementissimas, & vanas sæculi delicias. Et quare superabant? Quia ad sacram mensam accedebant fide vivà & generosà, semper prompti Deo vitam suam, suaque omnia in sacrificium immolare. Aversi omnimò à mundo, spem omnem suam collocabant in Deo, totique à mundo alieni, pro vitæ & morum suorum regula solum habebant Evangelium, centies mori parati, potius quàm fœdari moribus hominum mundanorum. Sic ergo in charitate radicati, & fundati ad divinum hoc convivium accedebant flagrantè amore Dei, ab eoque recedebant ut leones flammam spirantes, dæmonibus terribiles effecti, & quibuldam velut auris armis adversus fidei, spei & charitatis suæ hostes septi undequaque, ac communiti, tantique mysterii virtute terram in cælum convertentes, velut Aquilæ iursum indefinenter evolabant, nullumque cum terra commercium habebant, sed animo sublimi in cælis semper conversantes, Solem justitiæ acutis ac perspicacibus mentis oculis semper intuebantur. Ad illas tam sanctas dispositiones annitatur & nos, ut eorumdem fructuum mereamur esse participes.

CAPUT XL.

Ad judicandum, num penitens habeat dispositiones à Patribus requisitas, præsertim amorem, de quo capite 38. vel etiam gratiam sanctificantem, attendendum non quia dicat, sed quid faciat; nec tam habenda est ratio stertium cogitationum, resolutionum, desideriorum, vel momentaneorum affectionum ipsius, quàm ad opera, mores & vitam.

Hanc regulam Veritas docet. Est proinde veritas immobilis, sicut Matth. 24. dicit: Cælum & terra transibunt: verba autem mea non præteribunt. Hanc (inquam) regulam Veritas docet 1°. dum Matth. 7. dicit: *A fructibus eorum cognoscetis eos.* Luc. 6. *Unaqueque arbor, etiam rationalis, de fructu suo cognoscitur.* Non itaque de foliis verborum, sed de fructibus operum, ut sancti Patres interpretantur.

2°. dum Matth. 7. rursum ait: *Numquid colligunt de spinis uvas, aut de tribulis ficus? Omnis arbor bona, bonos fructus facit. Omnis proinde arbor, qua non facit fructum bonum, excidetur & in ignem mittetur.* Et iterum: *Non omnis qui di-*